

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte - Nadejda Toma,

judecătorii - Constantin Alerguș, Victor Boico,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui

Popșoi Alexandru XXXXX, născut la XXXXX, originar din r-nul XXXXX, domiciliat în mun. XXXXX, str. XXXXX nr. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 25.08.2017-31.10.2017;

instanța de apel: 21.11.2017-24.01.2018;

instanța de recurs: 22.03.2018-13.06.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediu Central din 31 octombrie 2017, adoptată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Popșoi Al-dru a fost condamnat în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, la pedeapsă sub forma de amendă în mărime de 412 unități convenționale, echivalent a 20 600 lei.

Solicitarea procurorului privind încasarea din cotul inculpatului a cheltuielilor judiciare a fost respinsă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, la 25.06.2017, în jurul orei 08⁵⁰, Popșoi Al-dru având scopul de a ascunde adevărul, cât și de a da vina pe persoane necunoscute și de a învinui în săvârșirea unei infracțiuni grave, fiind recunoscut în calitate de martor în cadrul procesului penal nr.XXXXX1, înregistrat în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni a IP Bălți din 25.06.2017, fiind preîntâmpinat de către OUP al SUP a IP Bălți, Sîrbu R., despre răspunderea penală pe care o poartă pentru declarația mincinoasă conform art. 312 Cod penal, fiindu-i explicat conținutul acestei norme penale și consecințele care pot surveni în urma prezentării cu bună știință a declarației mincinoase, știind cu certitudine că cele declarate de el nu

corespund adevărului, deoarece a avut loc o înscenare și prezentarea realității în astfel de mod, ca să-i creeze impresia soției sale, Popșoi T. că în imobilul lor comun de pe str. XXXXX munXXXXX, au pătruns persoane necunoscute și au sustras pe ascuns mijloace bănești în suma de 9 200 euro, echivalent a 188 600 lei și 13 000 de lei. Fiind conștient de caracterul periculos al acțiunilor sale și dorind survenirea consecințelor negative, în scopul ascunderii adevărului, a depus declarații cu bună-știință mincinoase despre faptul că la 25.06.2017, ora 03²⁴, aflându-se în oșteție la familia Bujor din s. Corlăteni, r-nul Rîșcani, a primit înștiințare pe telefonul său mobil de la senzorii din casă în care ei locuiesc, precum că este mișcare. El urgent, s-a deplasat în mun. Bălți, a intrat în casă unde a observat în odaia de locuit de la primul etaj, este dezordine, haine și bunuri aruncate pe jos, atunci a înțeles că cineva a fost în casă și când a privit la buzunarul drept al patului din acea odaie, a observat dispariția a 9 200 euro și 12 000 lei. Ca urmare, a încercat să învinuiască persoane necunoscute de comiterea a acțiunilor de furt în proporții mari, prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal, care se atribuie la o infracțiune gravă.

Ulterior, cele invocate de către Popșoi Al-dru în declarațiile sale din 25.06.2017, în cadrul urmăririi penale pe cauza penală nr. 2017041101, nu s-au confirmat prin probe obiective, fapt constatat prin ordonanța Procuraturii mun. Bălți din 13.07.2017, prin care a fost dispusa clasarea procesului penal nr. XXXXX din 25.06.2017.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Popșoi Al-dru să fie condamnat în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 750 unități convenționale, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții. Totodată, procurorul a solicitat să fie încasate de la Popșoi Al-dru în beneficiul statului cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizei dactiloscopice în sumă de 1 680 lei, iar în rest, sentința să fie menținută fără modificări.

În argumentarea celor solicitate, procurorul a menționat, că instanța corect a stabilit circumstanțele comiterii infracțiunii, just a calificat acțiunile inculpatului, însă la stabilirea pedepsei a neglijat prevederile art. 64 alin. (3) Cod penal.

Astfel, instanța neîntemeiat i-a stabilit inculpatului o pedeapsă sub formă de amendă sub limita minimă prevăzută de Legea penală.

Totodată, apelantul a menționat, că instanța de judecată a omis de a se expune referitor la pedeapsa complementară prevăzută la sancțiunea art. 312 alin. (2) Cod penal.

De asemenea, procurorul a criticat soluția instanței pe marginea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei, solicitate pentru a fi încasate de la inculpat. În acest sens procurorul a considerat că instanța eronat a apreciat

prevederile art. 143 Cod de procedură penală, neluând în considerație cele stipulate la art. 227 Cod de procedură penală, greșit concluzionând că în cazul lui Popșoi Al-dru cheltuielile judiciare urmează a fi trecute în contul statului.

4. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 24 ianuarie 2018, apelul declarat a fost admis, casată sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Popșoi Al-dru a fost condamnat în baza art.312 alin. (2) lit. a) Cod penal, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalent a 25 000 lei, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Solicitarea procurorului referitoare la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 1 680 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

5. Analizând conținutul sentinței contestate sub aspectele invocate în cererea de apel, instanța de apel a reținut, că temeiurile menționate de apelant și-au găsit confirmare, or, în procesul de stabilire și individualizare a pedepsei pentru inculpat în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, instanța de judecată nu a dat deplină eficiență normelor naționale care reglementează pedeapsa penală.

Astfel, instanța de apel reținând prevederile art. 64 alin. (1) Cod penal, a menționat că, sancțiunea art. 312 alin.(2) Cod penal prevede pedepse principale alternative, printre care amenda de la 550 la 1 150 unități convenționale sau închisoare de până la 5 ani, în ambele cazuri cu (sau fără), pedeapsă complementară sub formă de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Respectiv, instanța de apel a considerat că instanța de fond, reținând criteriile complementare ce țin de personalitatea inculpatului, de gradul prejudiciabil al faptei comise de către acesta, de circumstanțele comiterii infracțiunii, corect a apreciat că corectarea și reeducarea acestuia, precum și restabilirea echității sociale va fi posibilă prin aplicarea față de acesta a pedepsei sub formă de amendă.

Astfel, la stabilirea pedepsei sub formă de amendă, ținându-se cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, limita minimă a sancțiunii sub formă de amendă stipulată la art. 312 alin. (2) Cod penal ar fi coborât la 412,5 unități convenționale, iar limita maximă coboară la 862,5 unități convenționale, dar urmează a se ține cont și de faptul, că potrivit art.64 alin.(3) Cod penal, limita minimă generală a pedepsei sub formă de amendă aplicabilă persoanei fizice este de 500 unități convenționale, sub limita care ea nu poate fi aplicată pedeapsa amenzii. Astfel, limita minimă a pedepsei cu amendă la caz este de 500 unități convenționale, adică limita minimă generală.

În condițiile speței raportate la prevederile art.61, 64 și art.75 Cod penal, instanța de apel a considerat, că pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25 000 lei - este una echitabilă,

individualizată în raport cu personalitatea inculpatului, corespunzător gravității faptei comise de către inculpat și atitudinea procesuală pe care a avut-o ultimul pe parcursul judecării cauzei.

Cât privește solicitarea procurorului cu referire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare suportate în cauză, instanța de apel a conchis că, aceasta este neîntemeiată, or, prima instanță întemeiat a respins încasarea din contul lui Popșoi Al-dru în beneficiul statului a sumei de 1 680 lei, cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei dactiloscopice nr.34/12/2-R-771 din 30.06.2017, care a fost ordonată de către OUP al SUP a IP Bălți, Petrov I. (f.d.38), acestea fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

6. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar procurorul, care, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor indicate anterior în apel și *descrise în pct. 3. al prezentei decizii.*

6.1. Pe cauză nu au fost depuse referințe.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Precum a fost menționat supra, acuzatorul de stat își întemeiază recursul său în baza temeiului de drept prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Colegiul penal constată că temeiul invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Colegiul penal reține că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de fond, manifestându-și dezacordul cu neîncasarea în beneficiul statului din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei dactiloscopice nr. 34/12/2-R-771 din 30.06.2017,

menționând în acest sens că, instanța de apel nu a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art. 101, 394, 414 Cod de procedură penală și nu a indicat temeiurile care au dus la respingerea apelului declarat în partea respectivă.

Motivul recurentului, precum că instanța de apel incorect nu a dispus încasarea de la inculpat în folosul statului a sumei de 1 680 lei, care sunt cheltuieli suportate la efectuarea expertizei dactiloscopice este neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal atestă că, art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

De asemenea, potrivit art. 227 alin. (1) și (3) și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Totodată, cheltuielile judiciare sunt suportate de inculpat sau sunt trecute în contul statului.

În același context, instanța considera relevante în acest sens și prevederile art. 75 alin. (3) al *Legii nr.68 din 14.04.2016, cu privire la expertiza judiciara si statutul expertului judiciar*, potrivit căruia, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sânt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova.

Colegiul penal reține că, instanța de apel corect a menținut sentința în partea neîncasării de la inculpat a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei dactiloscopice, or, plățile necesare întru efectuarea acesteia urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Prin urmare, decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea solicitării procurorului referitor la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare și motivele adoptării soluției, ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că nu a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale prescrise la art.414-418 Cod de procedură penală, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului ordinar declarat la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui *Popșoi Alexandru XXXXX* ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 iunie 2018.

Președinte
Judecătorii

Nadejda Toma
Constantin Alerguș
Victor Boico